

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

II. Melancthonis scriptum & suffragia VVittenberg. contra Osiandr. atque
eiusdem vicißem confutat. in illos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

tholici verò cōtrouersiam hanc inter ope- ANNO
rationes retulerunt spiritus illius vertigi- 1549.
noli, cuius agitatione Lutherani præcipites
ab Ecclesia Catholica primum dissilierunt.

Cæterum quia Melanchthonem impri- II.
mis petebat Osiander veluti ducem erran- Melanch-
tium, imo velut autorem falsi dogmatis thon Osi-
de iustitia imputatiua, fuit illi honoris tu- andrum vi-
endi causa prodeundum in publicum, & tabundus
cum Osiandro congregiendum, ne causam refellit.
deseruisse videretur. Quamquam tardius
Melanchthon & minus alacer, quam zelo-
tæ Lutherani quidam in hanc arenam de-
scendit, atque ita causam egit, vt parum a-
nimi habere, imo defugere congressum vi-
deretur. Testatur hoc, quem in Osiand- Eius libel-
rum scripsit, libellus breuis germanicus, lus germa-
in quo languidè admodum, & pauentis in- nicus.
star cum aduersario manum conserit, seque
multa dicit altercationis fugiendæ studio
præterire. Procedit igitur ceu vitabundus,
dum Osiandro respondet, eiusque punctu-
ras atque ictus dissimulat, quibus erat gra-
uiter irritatus. In fine libelli colloquium
illud subiungit anno 1536. cum Luthero ha-
bitum de iustificatione, quod Staphylum
in congressu cum Osiandro produxisse di-
ximus; nimirum vt demonstret, eandem Suffragia
suam esse, quæ Lutheri fuerit de iustifica- Witteber-
tione sententiam; à qua cum Osiander di- genis Aca-
scesserit, frustra Lutheri testimonia per eum demia pro
ad stabiliendos errores adduci. Quin & Melanch-
thone,
suf-

ANNO**1549.****Imprimis****Io. For-****steri.***In subscript.**libelli Me-**lanck. F. ij. b*

suffragia doctorum quorundam adiungenda censuit in Academia VVittenbergensi; qui subscriptis nominibus consensum hac in re quendam testatum facerent. In eum finem scriptū hoc approbarunt Ioannes Pomernus, Pastor VVittenbergensis, & Ioannes Forsterus hebraicæ linguæ professor; uterque Doctor Theologiæ Lutheranae, testati, quam Melanchthon in hoc libello tueretur, eam genuinam esse Lutheri & Augustanae Confessionis sententiam: quam Olander, inquit Forsterus, tetrīs præstigiis atque sophistica, quibus simplices & rudiores animos fascinat, euertere conatur; idque non tam sinistro S. Scripturæ intellectu, & perversa scriptorum Doctoris Martini, aliorumque piorum virorum detorsione facit, quam quod ostentatione ingenij & ambitione flagrans antiquo suo obsequitur ingenio. Præterquam etiam quod plurima rabiosissimaque conuitia in innocentes nos superbè & contumeliosè ingerit, petulanter quoque & impiè multa contra verbi Deificiam, & contra passionis & mortis filij Dei meritum euomit. Atque adeo in articulo iustificationis ex merâ hebraeæ linguæ ignorantia, cuius tamen excellentem præ alijs impudenter sibi arrogat cognitionem, horribiliter impias suas defendere & stabilire conatur opiniones. Profiteor itaque bonæ fide, recte ac iuste hic reprehendi, & veris ac firmis argumentis nostra etiam approbatione

tione & consensu refutari Oslandri errores. ANNO
Hortor denique omnes pios, cordatos, & 1549.
tranquillitatis Ecclesiae amantes, vt rabiem
& furores Oslandri auersentur & fugiant.

Hæc Forsterus in Oslandrum; qui vicif-
sim cum in lucē prodijisset libellus hic, cau-
sæ suæ non defuit. Edidit enim continuo
scriptum contrarium itidem & Germanicū
in Melanchthonem sub titulo Confutatio-
nis, in quo rationes illius diluit; & quibus
potest præsidij sententiam suam tuetur. Im-
primis verò confidenter asserit, longè aliam
esse Melanchthonis quam Lutheri de iustifi-
catione sententiam. Id testari dilucidè satis
libros ipsius Melanchthonis; Ex quibus di-
cipulos ait ad quatuordecim opiniones hau-
sisse de iustificatione; discrepantes quidem
illas, tametsi quilibet suum hac de re cōmen-
tum pro vero sensu Augustanæ Confessio-
nis haberi postulet.

Oslandri
scriptum
contra Me-
lanchtho-
nem Con-
fufatoriū.

14. Opiniō
nes de Iu-
stificatione
inter Me-
lanchtho-
nicos.

VVittenbergenses etiam hanc ob causam
mordaciter exagitat, quod qui lauream do-
ctoralem isthic suscipiunt, iuramento ad Au-
gustanam Confessionem astringantur. Quid
autem, inquit, iuramentum istud, quod Do-
ctores & Magistri VVittenbergæ præstare
coguntur, operatur aliud, nisi quod iurantes
à sacra Scriptura diuulsos ad symbola & Phi-
lippi doctrinam alligat? Certè VVittenber-
gensis Doctor, aut Magister homo miser est,
& velut in carcerem compactus, dum iura-
menti compedibus in conscientia constri-

Eius de
promissio-
nibus Wit-
tenbergen-
sententia.

n n ctus

ANNO
1549.

ctus tenetur, & implicatus. Abiuravit enim
Dei verbum, seque iuramento ad Philip-
pi doctrinam astrinxit. Os sibi passus est ob-
strui pilâ, vel cuneo iniecto, quod in grauissi-
mis fidei causis, nihil proferre velit aut elo-
qui, nisi re cum senioribus, qui Confessio-
ni fideliter adhereant, prius deliberatâ. Cum
his Confessione adhærescendum est vigore
iuramenti, etiamsi Sacræ litteræ aliud asse-
rant; nisi periurus haberi velit. Ita secre-
particeps est huiusmodi conspirationis, quæ
hominibus potius, quam Dei verbo nixa
confistit, ideoq; non parum nocementi ad-
fert orbi Christiano.

Rigidos
Luthera-
nos cala-
mo per-
stringit.

Hæc Oliander. Iam verò præter Meläch-
thonem & alios aduersarios aggressus est
scriptis in lucem editis, Ioachimum Mörli-
num, Matthiam Flacium Illyricum, Nico-
laum Gallum, & Anonymum quendam, quæ
hic fugam & nycticoracem appellat; quos
insolenter & mordaciter insectatus est more
suo, atque ita causam egit, ut animum prode-
ret in erroribus obstinatum. Auxit ferociam
hominis & obstinationem fauor Principis,
cuius animum, ut erat subinciuii morum
compositione versipellis, per cuniculos oc-
cuparat. Huius igitur patrocínio fretus in
Borussia quidē stabiliiuit res suas, & clamo-
res Lutheranorum ex alijs regionib. allatrat-
tium facilè contempsit. Nec dubium est,
quin hæresis ista maioribus incrementis au-
cta fuerit, atque altiores egerit radices,
nisi

Ferocior
fit fauore
Principis.

nisi mors Osiandrum paulò maturius è medio sustulisset.

ANNO

1549:

III.

Feracitas

hæreseos

Osiandrinæ:

Vixit ab eo tempore, quo confirmatus accessione Principis hæresin in publicum proferre cœpit, non integrum triennium: Quo tempore multa scripsit Osiander latinè partim, partim germanicè; scripserunt & alij passim, qui se cum Osiandro coniunxerant; tantoque ardore diffundebatur malum, vt singulis penè mensibus noua in orbem Osiandrinorum scripta prouolarent. Aiunt Osiandrum ipsum, cum sermonem haberet de instituto suo, dicere solitum ad quendam magnæ nobilitatis virum: Tria A. A. A. meam causam defendent Rogatus, quid per A triplicatum intetelligeret, germanicè respondit, Omnipotentem (den Allmächtigen) Albertum & Adamum; præter Deum, Borussiae ducem Albertum, & carnificem Regiomontanum designans, cui tum nomè erat Adamo. Sermo hic truculentiam sapit, & hominem ingenio fuisse testatur ad crudelitatem propenso.

Eius truculentia.

Schlusselb.

in hæres. O-

siand. p. 243

Erat certè ferox Osiander, inhumanus, fastuque turgidus, admirator sui, aliorum contemptor, impotens, effrenis, iracundus, & dominandi cupidus; in aduersarios verò contumeliosus supra modum: nec quisquam ferè è Lutheri discipulis ad præceptoris genium & mores accessit propius. Quin & profanus erat in vitâ, nec abuti sacræ Scripturæ verbis, eaque in ludibrium vertere

Osiandri
epitheta:Caluini de
eo iudiciũ

nn 2

duxit